

ศึกษาและปฏิบัติธรรม

ครั้งที่ ๗๘ มัจฉาภิเษก ตอนที่ ๑

๒๖ เมษายน ๒๕๕๔

อ.สุธีร์ ทุมทอง

๑. สักกายทิฏฐิ ๒๐

อิธ ภิกขุ อสฺสุตวา ปุณฺณชโน อริยานํ อทสฺสาวิ,
อริยธมฺมสฺส อโกวิทฺ, อริยธมฺเม อวินีโต, สปปฺริสถานํ อทสฺสาวิ,
สปปฺริสธมฺมสฺส อโกวิทฺ, สปปฺริสธมฺเม อวินีโต,
รูปํ อตฺตโต สมนุปสฺสติ, รูปวนฺตํ วา อตฺตานํ, อตฺตนิ วา รูปํ,
รูปสฺมึ วา อตฺตานํ. เวทนํ... สณฺณํ... สงฺขารํ...
วิญฺญาณํ อตฺตโต สมนุปสฺสติ, วิญฺญาณวนฺตํ วา อตฺตานํ,
อตฺตนิ วา วิญฺญาณํ, วิญฺญาณสฺมึ วา อตฺตานํ.
เอวํ โข ภิกขุ **สํกกายทิฏฐิ** โหติ.

สํ.ขนฺธ. ๑๓/๘๒ ปุณณมสูตร

๒. มิจฉาทิฏฐิ ๑๐

กตมา จ ภิกขเว **มิจฉาทิฏฐิ**. นตฺถิ ทินฺนํ, นตฺถิ ยิฏฺฐํ, นตฺถิ หุตฺมํ,
นตฺถิ สุกตทุกฺกฏฺณํ กมฺมานํ ผลํ วิปาโก, นตฺถิ อยํ โลโก,
นตฺถิ ปโร โลโก, นตฺถิ มาตา, นตฺถิ ปิตา, นตฺถิ สตุตา โอปปาติกา,
นตฺถิ โลเก สมณพฺราหฺมณา สมฺมกฺกตา สมฺมาปฏฺิปปนฺนา,
เย อิมญจ โลกํ ปรญจ โลกํ สยํ อภิญฺญา สจฺฉิกตฺวา ปเวเทนฺติ.
อยํ ภิกขเว มิจฉาทิฏฐิ.

ม.อ. ๑๔/๑๓๖ มหาจัตตารีสกสูตร

๓. ลัทธิครุทั้ง ๖

๓.๑ ปุรณะ กัสสปะ

๓.๒ มัคขลิ โคศาละ

๓.๓ อชิตะ เกสกัมพละ

๓.๔ ปกุธะ กัจจายนะ

๓.๕ นิกัณฐะ นาฏปุตตะ

๓.๖ สัณฺฑะ เพลลัณฐปุตตะ

ที.ส. ๕ สามัญญผลสูตร

๓.๑ ปุรณะ กัสสปะ (๑)

กโรโต โข มหาราช การยโต, ฉินฺทโต เจทาปยโต, ปจโต ปาจาปยโต,
โสจยโต โสจาปยโต, กิลมโต กิลมาปยโต, ผนฺทโต ผนฺทาปยโต,
ปาณมติปาตาปยโต, อทินฺนํ อาทียโต, สนฺธิ ฉินฺทโต,
นิลุโลปํ หรโต, เอกาคาริกํ กโรโต, ปริปนฺเถ ติฏฺฐโต,
ปรทาร์ คจฺฉโต, มุสา ภณฺโต,

กโรโต น กรียติ ปาปํ; ชุรปริยฺนฺเตน เจปิ จกฺกน

โย อิมิสฺสา ปจฺวิยา ปาณฺเ เอกํ มํสขลํ เอกํ มํสฺพลุขํ กเรยฺย,
นตฺถิ ตโตนิทานํ ปาปํ, นตฺถิ ปาปสฺส อาคโม;

ที.สี. ๕/๑๖๖ สามัญญผลสูตร

๓.๑ ปุรณะ กัสสปะ (๒)

ทกขิณญเจปี คงฺกาย ตีรํ คจฺเจยฺย หนฺนุโต ฆาเตนฺโต ฉินฺทนฺโต
เฉทาเปนฺโต ปจฺนุโต ปาจาเปนฺโต, นตฺถิ ตโตนิทานํ ปาปํ,
นตฺถิ ปาปสฺส อากโม;

อุตฺตรณฺเจปี คงฺกาย ตีรํ คจฺเจยฺย ททฺนฺโต ททาเปนฺโต ยชนฺโต
ยชาเปนฺโต, นตฺถิ ตโตนิทานํ ปุณฺณํ,
นตฺถิ ปุณฺณสฺส อากโม; ทาเนน ทเมน ลัมเมน สจฺจวชฺเชน
นตฺถิ ปุณฺณํ, นตฺถิ ปุณฺณสฺส อากโม.

ที.สี. ๕/๑๖๖ สามัญญผลสูตร

๓.๒ มัคขลิก โคธสาละ (๑)

นตฺถิ มหาราช เหตุ, นตฺถิ ปจฺจโย สตฺตานํ สํกิลेสาय;

อเหตุ อปจฺจยา สตฺตา สํกิลิสฺสนฺติ;

นตฺถิ เหตุ, นตฺถิ ปจฺจโย สตฺตานํ วิสุทฺธิยา,

อเหตุ อปจฺจยา สตฺตา วิสุทฺธมนฺติ; นตฺถิ อตฺตกาเร, นตฺถิ ปรกาเร,

นตฺถิ ปุริสกาเร, นตฺถิ พลํ, นตฺถิ วิริยํ, นตฺถิ ปุริสธामิ,

นตฺถิ ปุริสปรกุกมิ, สพฺเพ สตฺตา สพฺเพ ปาณา สพฺเพ ภูตา

สพฺเพ จีวา อวสา อพลา อวิริยา นียตีสงฺคตฺติภาวปริณตา

นสฺสเววาภิชาติสฺส สุขญฺจ ทุกฺขญฺจ ปญฺชีสฺสเวเทนฺติ; ...

ที.สี. ๕/๑๖๘ สามัญญผลสูตร

๓.๒ มัคขลิก โคธาสละ (๒)

ยานิ พาเล จ ปณฺฑิเต จ สนฺธาวิตฺวา สํสริตฺวา ทุกฺขสฺสทนฺตํ กริสฺสทนฺติ;
ตตฺถ นตฺถิ “อิมินาหํ สีเลน วา วเตน วา ตเปน วา พุรหฺมจริเยน วา
อปริปกํ ภา กมฺมํ ปริปาเจสฺสามิ, ปริปกํ ภา กมฺมํ ผุสฺส ผุสฺส
พฺยนฺตํกริสฺสามิ’ติ เหวํ นตฺถิ. โทณฺมิเต สฺขทุกฺเข, ปริยนฺตกเต สํสारे,
นตฺถิ หายนวฑฺฒเน, นตฺถิ อุกกํสาวกํเส.

เสยฺยถาปี นาม สุตฺตคฺคฺเพ จิตฺเต นิพฺเพชฺฐิยมาเนว ปเลติ,
เอวเมว พาเล จ ปณฺฑิเต จ สนฺธาวิตฺวา สํสริตฺวา ทุกฺขสฺสทนฺตํ กริสฺสทนฺติ
ที.สี. ๕/๑๖๘ สามัญญผลสูตร

๓.๓ อชิตะ โกสกัมพละ (๑)

นตฺถิ มหาราช ทินนํ, นตฺถิ ยิณฺฐํ, นตฺถิ หุตํ, นตฺถิ สุกตทุกกฺกานํ
กมฺมานํ ผลํ วิปาโก; นตฺถิ อัย โลโก, นตฺถิ ปโร โลโก,
นตฺถิ มาตา, นตฺถิ ปิตา, นตฺถิ สตุตา โอปปาติกา,
นตฺถิ โลเก สมณพฺราหฺมณา สมฺมกฺกตา สมฺมาปณฺธิปณฺนา,
เย อิมญจ โลกํ ปฺรณญ โลกํ สยํ อภิญฺญา สจฺฉิกตฺวา ปเวเทนฺติ.
จาตุมฺมหาภูติโก อัย ปุริโส, ยทา กาลํ กโรติ,
ปจฺวี ปจฺวิกายํ อนฺุเปติ อนฺุปกจฺจติ,

ที.สี. ๕/๑๗๑ สามัญญผลสูตร

๓.๓ อชิตะ โกสกัมพละ (๒)

อาโป อาโปกายัม อนุเปติ อนุปกจฺจติ, เตโช เตโชกายัม อนุเปติ
อนุปกจฺจติ, วาโย วาโยกายัม อนุเปติ อนุปกจฺจติ, อากาสํ
อิณฺทฺริยานิ สงฺกมฺมํ, อาสนฺทิปญฺจมา ปุริสา มตํ อาทาย จฺจติ,
ยาว อาพาหฺนา ปทานิ ปญฺญาณํ. กาโปตกานิ อฏฺฐิณฺโณ ภวณฺติ,
ภสฺสสนฺตา อาหุติโย, ทตฺตฺพลฺลตฺตมิตํ ทานํ,
เตสํ ตฺวจฺฉํ มุสา วิลาโป, เย เกจิ อตฺถิกวาทำ วทณฺติ; พาเล จ
ปณฺฑิเต จ กายสฺส เภทา **อฺจุฉิขฺชนฺติ วินสฺสนฺติ น โหณฺติ** ปรี มรณา
ที.สี. ๕/๑๗๑ สามัญญผลสูตร

๓.๔ ปกฺขะ กัจจายนะ (๑)

สตุตฺติเม มหาราช กายา **อกฺภา** อกฺภวิชา อนิมฺมิตา อนิมฺมาตา
วณฺณา กุณฺณฺญา เอสีกฺกฺฐายิณฺณฺฐิตา, เต น อิลฺลชนฺติ, น วิปริณาเมณฺติ,
น อณฺณมณฺณํ พยาพาเชณฺติ; นาลํ อณฺณมณฺณสฺส สุขาย วา
ทุกฺขาย วา สุขทุกฺขาย วา. กตเม สตุตฺ. ปฐฺวิกาโย อาโปกาโย
เตโชกาโย วาโยกาโย สุขे ทุกฺखे จีเว สตุตฺเม
ที.สี. ๕/๑๗๔ สามัญญผลสูตร

๓.๔ ปกฺขะ กัจจายนะ (๒)

อิเม สत्ต กายา อกฺขา อกฺขวิธา อนิมมิตา อนิมมิตา วณฺณา
ณฺณญฺจา เอตฺถิกญฺจา ยิณฺณจิตฺตา, เต น อิลฺลชฺชนฺติ, น วิปริณาเมนฺติ,
น อณฺณมณฺณญํ พยาพาเชนฺติ; นาลํ อณฺณมณฺณญสฺส สุขาย วา
ทุกฺขาย วา สุขทุกฺขาย วา; ตตฺถ นตฺถิ หนฺตา วา ฆาเตตา วา
โสตา วา สาเวตา วา วิณฺณตา วา วิณฺณาเปตา วา;
โยปี ติณฺเหเน สत्เตเน สีลํ จินฺนทฺติ, น โกจิ กิลฺลิจิ จีวิตา โวโรเปติ;
สत्ตุนฺนํ ตฺเวว กายานํ อนฺตเรเน สत्ตํวิวรมนฺนุปตฺติ.

ที.สี. ๕/๑๗๔ สามัญญผลสูตร

๓.๕ นิกัณฐะ นาฏปุตตะ

อิธ มหาราช นิกณฺโจ จาตุยามสํวรํวํโต โหติ;
กถณฺจ โข มหาราช นิกณฺโจ จาตุยามสํวรํวํโต โหติ;
อิธ มหาราช นิกณฺโจ สพฺพวาริวาริตฺโต จ โหติ
สพฺพวารียุตฺโต จ สพฺพวาริธฺโต จ สพฺพวาริผุํญฺโห จ;
เอวํ โข มหาราช นิกณฺโจ จาตุยามสํวรํวํโต โหติ;
ยโต โข มหาราช นิกณฺโจ เอวํ จาตุยามสํวรํวํโต โหติ.
อยํ วุจฺจติ มหาราช นิกณฺโจ คตฺตฺโต จ ยตฺตฺโต จ จิตฺตฺโต จ.
ที.สี. ๕/๑๗๗ สามัญญผลสูตร

๓.๖ สัมมชยะ เพ็ญจสุตตะ (๑)

‘อตุถิ ปโร โลโก’ติ อิติ เจ มํ ปุจฺจสี, ‘อตุถิ ปโร โลโก’ติ
อิติ เจ เม อสฺส, ‘อตุถิ ปโร โลโก’ติ อิติ เต นํ พุยากเรยฺย;
‘เอวนฺตปิ เม โน, ตถาติปิ เม โน, อณฺณตถาติปิ เม โน,
โนตปิ เม โน, โน โนตปิ เม โน.

นตฺถิ ปโร โลโก ... อตุถิ จ นตฺถิ จ ปโร โลโก ...

เนว อตุถิ น นตฺถิ ปโร โลโก ... อตุถิ สตฺตา โอปปาติกา ...

นตฺถิ สตฺตา โอปปาติกา ... อตุถิ จ นตฺถิ จ สตฺตา โอปปาติกา ...

ที.สี. ๕/๑๘๐ สามัญญผลสูตร

๓.๖ สัณฺขยะ เพ็ญฺฐปุตตะ (๒)

เนว อตฺถิ น นตฺถิ สตฺตา โอปปาติกา ... อตฺถิ สุกตทุกฺกฏานํ
กมฺมานํ ผลํ วิปาโก ... นตฺถิ สุกตทุกฺกฏานํ กมฺมานํ ผลํ วิปาโก ...
อตฺถิ จ นตฺถิ จ สุกตทุกฺกฏานํ กมฺมานํ ผลํ วิปาโก ...
เนว อตฺถิ น นตฺถิ สุกตทุกฺกฏานํ กมฺมานํ ผลํ วิปาโก ...
โหติ ตถาคโต ปรมฺมรณา ... น โหติ ตถาคโต ปรมฺมรณา ...
โหติ จ น จ โหติ ตถาคโต ปรมฺมรณา ...

ที.สี. ๕/๑๘๐ สามัญญผลสูตร

๓.๖ สัณฺขยะ เพลลัฏฐปุตตะ (๓)

‘เนว โหติ น น โหติ ตถาคโต ปรมมรณา’ติ อิติ เจ มํ ปุจฺฉสิ,
‘เนว โหติ น น โหติ ตถาคโต ปรมมรณา’ติ อิติ เจ เม อสฺส,
‘เนว โหติ น น โหติ ตถาคโต ปรมมรณา’ติ อิติ เต นํ พุยากเรยฺย;
เอวนฺตปิ เม โน, ตถาติปิ เม โน, อญฺเฐวตปิ เม โน,
โนติปิ เม โน, โน โนติปิ เม โน’ติ.

ที.สี. ๕/๑๘๐ สามัญญผลสูตร

สวัสดีครับ

